

handlingen af sagen (§ 34), om fordelingen af sagsomkostningerne mellem parterne (§ 35) og om sikkerhedsstillelse for voldgiftsrettens vederlag og godtgørelse for udlæg ved behandlingen af sagen (§ 36).

Til § 34

Bestemmelsen angår størrelsen af voldgiftsrettens vederlag og godtgørelse for udlæg ved behandlingen af sagen. Bestemmelsen har ikke noget modstykke i modelloven, der ikke regulerer dette spørgsmål.

Bestemmelsen finder anvendelse på voldgift, der finder sted i Danmark. Bortset fra stk. 3 om domstolsprøvelse kan bestemmelsen fraviges ved en aftale mellem parterne og voldgiftsdommerne. En sådan aftale kan også bestå i, at parterne aftaler anvendelse af en voldgiftsinstitutions voldgiftsregler, der fraviger stk. 1 og 2, og at voldgiftsdommerne derefter med kendskab til denne aftale påtager sig hvervet som voldgiftsdommere. Parterne kan imidlertid ikke uden voldgiftsdommernes tilslutning ved en efterfølgende aftale fravige stk. 1 og 2.

Stk. 1, 1. pkt., fastslår, at voldgiftsretten fastsætter voldgiftsrettens vederlag og godtgørelse for udlæg ved behandlingen af sagen. Bestemmelsen omfatter således dels selve vederlaget til voldgiftsdommerne, dvs. betalingen for deres arbejdsindsats under sagen, dels godtgørelse for voldgiftsdommernes udlæg ved behandlingen af sagen. Voldgiftsdommerne kan f.eks. have haft udgifter til rejse og ophold, lokaleleje eller sekretærbistand. Voldgiftsdommerne kan også have haft udgifter til sagkyndige, såfremt den eller de sagkyndiges vederlag og godtgørelse for udlæg ikke betales af parterne direkte til den eller de sagkyndige.

Der foreslås ikke nærmere regler om størrelsen af voldgiftsdommernes vederlag. I mangel af en aftale herom mellem parterne og voldgiftsdommerne må vederlaget fastsættes efter, hvad der er sædvanligt og rimeligt efter voldgiftssagen karakter. Ligesom efter gældende ret kan der bl.a. tages hensyn til, om der er tale om international voldgift, og til voldgiftssagens kompleksitet, omfang og tidsmæssige udstrækning.

2. pkt. fastslår, at voldgiftsdommernes vederlag og godtgørelse for udlæg forfalder til betaling 30 dage efter voldgiftssagens afslutning. Voldgiftssagen afsluttes som udgangspunkt med den endelige voldgiftskendelse, jf. § 32, stk. 1. Voldgiftssagen kan dog også afsluttes af andre grunde, herunder navnlig fordi klageren ikke indleverer klageskrift, jf. § 25, stk. 1, eller frafalder sit krav, jf. § 32, stk. 2, nr. 1, fordi parterne indgår forlig om tvisten, jf. § 30, stk. 1, eller aftaler at afslutte voldgiftssagen, jf. § 32, stk. 2, nr. 2, eller fordi

der ikke stilles sikkerhed for voldgiftsrettens vederlag og udgifter i forbindelse med voldgiftssagen, jf. § 36.

Der foreslås ikke regler om acantobetalinger til voldgiftsretten, men da stk. 1 kan fraviges ved aftale, står det parterne og voldgiftsretten frit for at indgå aftale herom.

Sikkerhedsstillelse for omkostningerne til voldgiftsretten reguleres af § 36.

Stk. 2 fastslår, at parterne hæfter solidarisk for omkostningerne til voldgiftsretten, dvs. voldgiftsdommernes vederlag og godtgørelse for udlæg. Den indbyrdes fordeling mellem parterne er reguleret af § 35, stk. 1.

Stk. 3, der som nævnt ikke kan fraviges ved aftale, indeholder regler om domstolsprøvelse af størrelsen af omkostningerne til voldgiftsretten, dvs. voldgiftsdommernes vederlag og godtgørelse for udlæg. Efter stk. 3 kan fastsættelsen af omkostningerne af en part indbringes særskilt for domstolene inden 30 dage efter, at parten modtog meddelelse om omkostningerne.

Stk. 3 finder anvendelse, uanset om omkostningerne til voldgiftsretten er fastsat af voldgiftsretten selv efter den deklaratoriske regel i stk. 1, eller fastsættelsen er sket på anden måde efter aftale mellem parterne og voldgiftsdommerne. En sådan anden måde kan f.eks. være, at omkostningerne til voldgiftsretten er fastsat af en voldgiftsinstitution.

De nærmere regler om behandlingen af en anmodning til domstolene om prøvelse af størrelsen af omkostningerne til voldgiftsretten fremgår af § 5, jf. nærmere denne bestemmelse og bemærkningerne hertil. En indbringelse for domstolene har ikke opsættende virkning i forhold til forfaldstiden efter stk. 1.

Det er kun størrelsen af de samlede omkostninger til voldgiftsretten, der kan prøves af domstolene efter stk. 3, ikke fordelingen af omkostningerne mellem voldgiftsdommerne eller mellem parterne.

Det fremgår af stk. 3, *2. pkt.*, at hvis omkostningerne til voldgiftsretten nedsættes af domstolene, får nedsættelsen også virkning for en part, som ikke har indbragt spørgsmålet for domstolene.

Voldgiftsrettens afgørelser efter stk. 1 medtages i voldgiftskendelsen og har dermed i øvrigt samme status og retsvirkninger som voldgiftsrettens afgørelser om sagens realitet. En afgørelse efter stk. 1, der er medtaget i en voldgiftskendelse, og som ikke rettidigt indbringes særskilt for domstolene efter stk. 3, kan således herefter kun tilsidesættes som ugyldig efter de foreslåede regler i § 37, og en sådan afgørelse anerkendes og fuldbyrdes efter de foreslåede regler i §§ 38 og 39. Dette gælder også i parternes indbyrdes forhold, og hvis en part i kraft af den solidariske hæftelse